

UZASADNIENIE

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. (obecnie (...) spółka akcyjna w W.) wniosła o zasądzenie od (...) spółki akcyjnej w R. 250 euro wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 24 lipca 2017 r. do dnia zapłaty, jako odszkodowanie za opóźniony lot.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa, podnosząc, że przyczyną opóźnienia były nadzwyczajne okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności.

1. Stan faktyczny

29 maja 2017 r. miał się odbyć lot BT 427 na trasie M.- R., którego przewoźnikiem był (...) S.A. Lot ten został odwołany z uwagi na konieczność wykonania rutynowych kontroli związanych z uderzeniem w pioruna w samolot przeznaczony do wykonania przedmiotowej operacji w czasie realizacji poprzedniego lotu z rotacji. Odległość pomiędzy lotniskiem w M. a portem lotniczym w R. jest mniejsza niż 1500 km. M. D. posiadał rezerwację na łączony lot na trasie M.- R.- W., której etapem był lot BT 427. Celem odbycia podróży stawiał się do odprawy pasażerów w wyznaczonym przez przewoźnika terminie.

(okoliczności bezsporne).

11 lipca 2017 r. M. D. zawarł z (...) S.A. umowę cesji wierzytelności, na podstawie której przelał na rzecz cesjonariusza wierzytelność związaną z opóźnionym lotem. Powódka powiadomiła (...) S.A. o cesji wierzytelności, wzywając ją do zapłaty odszkodowania w wysokości 250 euro w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania.

(dowód: wezwanie do zapłaty, k. 6; powiadomienie k. 7, umowa cesji wierzytelności, k. 8).

2. Ocena dowodów

Bezsporne pomiędzy stronami były okoliczności związane z lotem, w szczególności dotyczące przewoźnika, długości opóźnienia oraz odległości pomiędzy portami lotniczymi. Ponadto bezsporne było również posiadanie przez poprzednika prawnego powoda rezerwacji na lot, stawienia się do odprawy, dokonania cesji wierzytelności oraz wezwania pozwanej do zapłaty. Ponadto poza sporem między stronami pozostawały kwestie związane z uderzeniem pioruna w kokpit samolotu w czasie lotu przerzedzającego lot BT 427.

Sąd oddalił wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego oraz dokumentów T. L. wraz z dokumentacją, jako dowodów mających wykazać okoliczności, które nie zostały przyznane przez powoda, a jednocześnie nie były one istotne dla rozstrzygnięcia. Przedmiotem opinii miały być bowiem okoliczności dotyczące rejsu samolotu poprzedzającego sporny lot.

3. Ocena prawna

Na podstawie Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającym wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.U. UE L 2004/46/1) w przypadku odwołania lotu, pasażerowie, których to odwołanie dotyczy mają prawo do odszkodowania od obsługującego przewoźnika lotniczego (art. 7 Rozporządzenia nr 295/91), chyba że zostali poinformowani o odwołaniu co najmniej dwa tygodnie przed planowym czasem odlotu, lub zostali poinformowani o odwołaniu w okresie od dwóch tygodni do siedmiu dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot najpóźniej dwie godziny przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej cztery godziny po planowym czasie przylotu, lub zostali poinformowani o odwołaniu w okresie krótszym niż siedem dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot nie

więcej niż godzinę przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej dwie godziny po planowym czasie przylotu (art. 5 ust 1 lit. c Rozporządzenia nr 261/2004).

Ochrona na podstawie przepisów powołanego Rozporządzenia obejmuje pasażerów lotów regularnych, oraz pasażerów lotów nieregularnych, w tym lotów stanowiących część zorganizowanych wycieczek (motyw piąty Rozporządzenia nr 261/2004). Do celów stosowania prawa do odszkodowania, pasażerów opóźnionych lotów traktuje się jak pasażerów odwołanych lotów. Dla lotów krótszych niż 1500 kilometrów odszkodowanie wynosi 250 euro, jeżeli pasażer poniósł stratę czasu wynoszącą co najmniej trzy godziny.

Przewoźnik lotniczy nie jest zobowiązany do wypłaty rekompensaty, jeżeli może dowieść, że odwołanie jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków (art. 7 Rozporządzenia nr 261/2004). Rozporządzenia nie stosuje się do pasażerów podróżujących bezpłatnie lub na podstawie taryfy zniżkowej, która nie jest bezpośrednio lub pośrednio dostępna powszechnie. Jednakże, ma ono zastosowanie do pasażerów posiadających bilety wydane przez przewoźnika wycieczki lub operatora wycieczki w ramach programu lojalnościowego lub innego programu komercyjnego (artykuł 3 ust. 3 Rozporządzenia nr 261/2004).

Stawiennictwo poprzednika prawnego powoda M. D. na odprawie oraz jego obecność na pokładzie samolotu wykonującego lot BT 427 było w niniejszej sprawie bezsporne, a przy tym wykazane zostało za pomocą potwierdzenia rezerwacji. Niekwestionowany pozostawał również fakt przelewu wierzytelności związanej z opóźnionym lotem na obecnego powoda. Powyższe wystarcza zatem aby uznać, że (...) spółka akcyjna posiadała legitymację czynną do wystąpienia z żądaniem zapłaty.

Fakt odwołaniu lotu został przyznany przez pozwaną, która równocześnie powoła okoliczności, mające wyłączać jej odpowiedzialność. Zgodnie ze stanowiskiem przewoźnika, przyczyną opóźnienia było uderzenie pioruna w kadłub samolotu, które dotyczyło lotu bezpośrednio poprzedzającego lot BT 427. To zdarzenie wymagało poddania samolotu kontroli technicznej i uniemożliwiło odbycie planowanego lotu. Panujące warunki atmosferyczne oraz konieczność poddania samolotu kontroli miały zdaniem pozwanej spółki charakter zewnętrzny i niezależny od niej, któremu nie mogła zapobiec. W ocenie pozwanej suma wskazanych okoliczności składa się na nadzwyczajne okoliczności, które uwalniają przewoźnika od odpowiedzialności za opóźnienie w przylocie.

W ocenie sądu problemy związane z poprzednim lotem w ramach rotacji nie stanowią nadzwyczajnej okoliczności, lecz pozostają elementem prowadzenia działalności gospodarczej i wiążą się ze znanym przedsiębiorcom ryzykiem. Zdarzenia wskazane w sprzeciwie nie są związane ze spornym lotem, lecz bezpośrednio z lotem go poprzedzającym, wykonywanym przez maszynę pozwanego w ramach rotacji. Z tego powodu, mimo trudności związanych z odbyciem lotu przez samolot w jedną stronę, obowiązkiem pozwanej było takie zorganizowanie prowadzonej działalności gospodarczej, które wykluczałoby niemożność przewiezienia pasażerów innym samolotem. Nadmienić należy, że lądowanie uszkodzonego samolotu wykonującego wcześniejszy lot z rotacji zakończył się kilka godzin przed planowym rozpoczęciem lotu BT 427 i w związku z tym przewoźnik z całą pewnością miał teoretyczną możliwość reakcji na zaistniałą sytuację. Pozwany nie wskazał jednak na jakiegokolwiek czynności podjęte przez niego w celu umożliwienia wykonania lotu chociażby za pomocą podstawionego samolotu zastępczego.

Co do zasady nie budzi wątpliwości, że usterki techniczne powstałe na skutek uderzenia pioruna mogą stanowić nadzwyczajną, niezależną od przewoźnika przyczynę, jeśli nie mógł on ich racjonalnie przewidzieć i uwzględnić w ramach normalnego wykonywania działalności w danym czasie. Niemniej, twierdzenia strony pozwanej nie zasługują na uwzględnienie. Przewoźnik nie wykazał niemożliwej do wyeliminowania zależności, pomiędzy wzmiankowaną awarią, a opóźnieniem lotu objętego niniejszym postępowaniem, a zatem nie tylko, że przywrócenie sprawności samolotu nie było możliwe we tym okresie, ale także niemożności zapewnienia innego samolotu, który mógłby zrealizować analizowany lot bez opóźnienia, czy to należącym do floty pozwanego, czy to pozyskanym od innego przewoźnika.

Na gruncie przedmiotowego postępowania strona pozwana wskazywała jedynie, że w ramach zaplanowanej przez niego siatki operacyjnej doszło do powstania w trakcie poprzedniego rejsu usterki uniemożliwiającej wykonanie lotu BT 527 zgodnie z rozkładem. To jednak na przewoźniku spoczywa obowiązek zaplanowania siatki lotów w taki sposób, aby wykonać rejs zgodnie z ramami czasowymi. Przewoźnik jest zobowiązany do podjęcia wszelkich racjonalnych środków w celu uniknięcia nadzwyczajnych okoliczności, powinien rozsądnie na etapie planowania lotu uwzględnić ryzyko opóźnienia związanego z ewentualnym zaistnieniem takich okoliczności. Powinien w związku z tym przewidzieć określoną rezerwę czasu pozwalającą mu, w miarę możliwości, na wykonanie całego lotu po ustaniu nadzwyczajnych okoliczności.

Mając na uwadze całokształt okoliczności sąd przyjął, że wskazane przez pozwaną okoliczności związane z usterką wynikającą z uderzenia w kadłub samolotu miały bezpośredni wpływ na lot w czasie którego do uderzenia doszło. Kwestia wykazania istnienia przesłanki wyłączającej odpowiedzialność odszkodowawczą wymagałoby nadto od strony pozwanej udowodnienia bezpośredniego związku zaistniałej usterki i braku możliwości terminowego wykonania lotu BT 527, pomimo podjęcia przez przewoźnika wszelkich możliwych działań zmierzających do czasowego wykonania wszelkich operacji. Na gruncie niniejszej sprawy pozwany nie wykazał tego związku i w tym kontekście przyjęto, że w odniesieniu do lotu BT 527 nie występowała żadna nadzwyczajna okoliczność uniemożliwiająca terminowe wykonanie lotu i w związku z tym wyłączenie odpowiedzialności odszkodowawczej na tej zasadzie uznano za niedopuszczalne.

W dalszej kolejności pozwana wskazywała, że odrębną przesłanką wyłączenia obowiązku wypłaty odszkodowania było umożliwienie poprzednikowi prawnemu powoda wykonanie lotu bezpośrednio do miejsca docelowego, tj. do W.. Również w tym zakresie zarzuty pozwanej okazały się bezzasadne. W myśl art. 5 ust. 1 lit c pkt iii Rozporządzenia, prawo do odszkodowania jest wyłączone jeżeli pasażerowie zostali poinformowani o odwołaniu w okresie krótszym niż siedem dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot nie więcej niż godzinę przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej dwie godziny po planowym czasie przylotu. Pierwotnie M. D. miał zaplanowane lądowanie w porcie końcowym o godzinie 8:15 czasu lokalnego. Z kolei zaproponowany przez pozwanego lot zastępczy zakończył się o godzinie 11:50 czasu lokalnego, tj. więcej niż dwie godziny po pierwotnie planowanej dacie powrotu. Przy ocenie możliwości zastosowania opisanej wyżej przesłanki wyłączającej odpowiedzialność odszkodowawczą przewoźnika nie ma z kolei znaczenia kwestia wykonania lotu zastępczego bezpośrednio do miejsca docelowego lub przy użyciu bardziej komfortowego samolotu. Wbrew twierdzeniom pozwanej, dla pasażera decydująca mogła być godzina przylotu, a nie to czy lot miał charakter bezpośredni. Odnotować należy, że przylot odbył się z ponad trzygodzinnym przesunięciem czasowym. Tak duża różnica czasowa uzasadniałaby więc roszczenie o odszkodowanie za opóźniony lot. Ostatecznie więc sąd przyjął, że pozwany nie miał możliwości odmowy wypłaty odszkodowania również w związku z organizacją lotu zastępczego i w związku z tym zasądził odszkodowanie w kwocie przewidzianej w Rozporządzeniu, tj. 250 euro.

W przedmiocie odsetek za opóźnienie sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Stosownie do art. 455 k.c., jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie winno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania świadczenia.

Ustawodawca nie określił terminu zapłaty odszkodowania za opóźniony lot. Żądanie zapłaty odsetek za opóźnienie uzależnione jest zatem od wcześniejszego wezwania do zapłaty. Ponieważ powód nie wykazał kiedy przewoźnik otrzymał wezwanie do zapłaty 250 euro, za chwilę, w której pozwana popadła w opóźnienie uznano dzień następny po otrzymaniu odpisu pozwu.

4. Koszty

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu sąd wydał w oparciu o zasadę odpowiedzialności za jego wynik, przewidzianą w art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Pozwana, będąca stroną przegrywającą proces, zobowiązana jest zwrócić na rzecz powoda koszty procesu w łącznej wysokości 317 zł, na które złożyły się: opłata stała od pozwu w kwocie

30 złotych, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego będącego adwokatem w kwocie 270 zł, ustalone na podstawie § 2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokatów, w brzmieniu obowiązującym w dacie wytoczenia powództwa, oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

SSR Katarzyna Przepióra

Sygn. akt I C 2012/18

ZARZĄDZENIE

Proszę doręczyć odpis wyroku wraz z uzasadnieniem pełnomocnikowi pozwanej.

SSR Katarzyna Przepióra

P., 1 czerwca 2019 r.

Notatka urzędowa: z uwagi na przeniesienie referenta z dniem 1 czerwca 2019 roku na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w Pszczynie, akta zwrócono po sporządzeniu uzasadnienia 10 czerwca 2019 roku.